

ØL TIL DRAMMEN

Drammen
Juni 1961

Hyvord, ser vi ham ikke for
 oss alltid, småbøyns store maun?
 Ustanselig formann i Røde Kor-
 set? Handelstanden, gjerne frimur-
 erer og rotarianer, grå dress og
 burgunder tvers-over-sloyfte, og
 sjørende belemetret med amatørs-
 kunsteriske ambisjoner: Kolon-
 nalkjøpmannen som i grunnen
 helst ville ha spilt Hamlet, og
 som heller valgeta muligheter, at
 være eller ikke å være, opp i trø-
 sketto sukker. Den lokale megle-
 ren om årlig ved Klubb-ballet frem-
 står, i kjole-og-hvitt på podiet
 i festiviteten litt etter midnatt
 og overdagende «Die beiden Gren-
 liere» med slik mage-musikalsk
 jergerrighet at man må være
 vill om hvorvidt grenadernes
 riste skjeene presenteres på tysk
 eller norsk, med polterglasset i
 hånden. Så for så vidt var det
 med den dybeste skepsis at vi
 mønnet oss Jens Landmark
 i klass, om hvem det var blitt
 oss fortalt at han var pott og
 panne i Drammen, — hva han
 måtte ha crverva seg av poten-
 den sarte gambling med byst-
 tet og lokale myndigheter i for-
 bindelse med ti-millions-oppleg-
 get for Drammens jubileums-
 messe, før sta hon Hans pannen
 erinot er klar og ren, og full-
 tendig rynkeles ubekymret, over
 de stangende sorte brillene, der
 vi gjerne vil søke å lede ham til
 et møte på mellom venner, er ikke
 i grunnen messer noe ordentlig
 pyss. All right, all right, men la
 oss få en øi til da . . .

Det nyter ikke. Formannen i
publikumskomiteen for Drammens
Foredelsutstilling, direktør Aass,
sitter bare til å begynne med
med sine sitt smule kontor i Aass
bryggerier, og er utelukkende
jovelsk effektiv. Sin jakke har
han hengst over handtak til et
kjempeeskap, som faktisk ser ut-
rømmet svangert ut, — med
tid mynlighet i stemmen svarer
han utsanselig på telefoner, og
er samtidig god tid til småsnakk
med hunden HAPPY. Det er også
en makkels hun, hver formiddag
slaget tulynder den ut i
forværelset og henter selv en
pose med to boller, og direktøren
nretter så egenhendig dyrets
nsj, som imidlertid intas uten
H. HAPPY er nemlig absolutt av-
holshund.

Men na tilbake til Aass, en jertevennende og åpen mann som ikke ser ut til å bygge på noe som helst, selv om den bristende representanter stadig premieres for sitt øl på utenlandske messer. Nå er det ikke bare med Aass, men kull også, og Aass og broren har ordnet administrasjonen av den omfattende institusjon slik at det er broren som vesentlig har med ølet å gjøre, dessverre traff vi ham ikke, men han sendte i hvert fall de beste pilser. Jens Landmark Aass derimot driver i første omgang med kull, og dem sanker han da glødende på vart hode, og vi hadde innfunnet oss for å portrettere hva vi trodde var en opplåst småbarns-namn. Intill

mgående oppgaver at han er en provinsens gentleman, dyrevenn og vinskjønner, barnekjær til det rørende, kunstinteressert øypatriot, en slags Drammens Stranger, utstyrt også med samme selvsikre beskjedenhet som han. Et klart hode, — ingen må tro at her er det bare å komme og blåse skummet av toppen ...

Alt kan han på fingrene, og det er bare å la ham få litt utløp først for alt det som gjør i ham av fakta: at den aktuelle utstillingen er tre ganger så stor som utstillingen 1954, na med 6000 kvadratmeter under tak. Hele 22 måneder er gatt med til alle forberedelser, — budsjettet er på 1,4 millioner, men utstillingen slik den foreligger montert med alt inventar representerer ti millioner. Arrangørene, Drammens Handelsstand og Drammens Håndverk og Industriforening, har ellers de beste håp om at budsjettet skal holde, — man reg-

50 års

Av lektor

For noen få år siden kunne vi ha feiret 50-årsjubileum for kirkestrid i Norge. De siste trefningene ligger ikke langt tilbake i tiden. De står friskt i minnet hos alle som følger med. Vi husker den furete fhv. professor Hallets byskapte ved en radiopreken. Mange fant at hans skarpe poengtering av fortapelsen måtte virke uønsket for de som lytter. Men på den lytterkaren om lå på sykehusene og i hjemmene og hadde nok av tunge byrder å bære fra før.

Skribenten med sunt folkevett reagerte øyeblikkelig og holdt fram til dagspressen at her hadde vel disse ordene passet bedre:

«Kom til meg alle dere som strever og har det tungt, og jeg vil gi dere hvile.»

Det ble straks en livlig debatt om fortolkningen av begrepene «evig fortapelse», «evig pine», «helvete». Gjennom dagspressen ble biskop Schjelderup bedt om å legge fram sitt syn på Skriften i dette stykke. Det var avgjort mildere i tonen enn Hallets, mer åndelig og mindre fysisk og med en ærbar hyllest til den kjærlige og barmhjertige Gud, mens Hallets hadde truet med den strenge, straffende Fader.

Så, var vel den Hallelus-saken overlest? Nei, så skulle biskop Schjelderup stå til rette på det store «Kirkemøtet» i Oslo, helst utstyrtes og miste sitt embee. Det minner oss i mindre målestokk om Martin Luther på riksdagen i Worms.

Nå skjedde noe interessant. Den norske kirkes samlede flokk viste større aktivitet enn på lenge og lot seg ikke pave av sin permanente skismatikergruppe. De siste

der med å få 200 000 mennesker innenfor portene. I — 54 hadde den daværende utstilling 184 000 besøkende, og da regnet det så å si uanstendig. Og det mener nok Aass, at om utstillingsområdet skulle flyte over denne gang, så fikk det vel heller være av ol... En annen grunn til at man forventer større innrykk i år enn for sju år siden, er selvsagt den herommelige Spirallen, som med sine 1650 meter innskutt i fjellet og ni svinger, i stigning én til ti, representerer en av landets desiderte turistattraksjoner. En imponerende ingeniør-bedrift, utført i løpet av bare 4—5 år, og til omkostninger som ikke overstiger 700 000. Med rette er Aass på høyens vegne uhyre stolt av Spirallen, — trenede sprengningsarbeidere fra Roros har også vært stor del av æren for det vellykkede resultat. Og en snedig ting: inne i fjellet har man også anlagt et

— Fortsettes 6. side —

strid i

FRIDTJOF BART

apte Hallesby-saken, til tross for at de argumenterte som om skjelderup hadde vært den provoserende.

Hallesby har tapt terrenng i det norske folk 2 ganger i seinere tid, og hans gruppe har kompromittert seg i debatten om kvinnelige prester, ikke fordi dens tilhengere vil avvise kvinneprester, men på grunn av sine kirkepolitiske kamptekniker, særlig den tydelige personfølgelse og kjettertempling, disse taktiske manøvrer som vi husker så vel fra Hallesbys glansperiode som fraksjonsleder innen Kirken. Det har alltid vært meget vanskelig å ta til gjennmål mot denne teologen fordi enhver oppklaring, enhver analyse, enhver meningsytring mot hans standpunkter vanligvis er blitt karakterisert som «sjofle angrep» på hans person.

Skismatikerne vedgår nå indoktrinerte at de står på svake føtter: De har ikke våget å tre ut av Statskirken og danne en fri fraksjon. Det er forståelig nok. Man kaster seg ikke ut i et privat millionforetakende når folkestemningen gir så usikre løfter som her. Det er lettere å tre ut og inn av statsinstitusjonene og heste forelene på begge sider der det er mulig.

De har bebudet gjennom Institutt For Kristen Oppseding at de vil forsterke og utbygge sin virksomhet ved å begynne med de smållerede i førskolealderen, siden følge hele skolen opp til og med presteutdannelsen. Men bryter de over tvert med Statskirken må de utvilsomt innstille alt kristelig arbeid på skolens grunn. Det vil bli et følelig tap i rekrutterings-

6. mai 1961 stod det en annonse i Dagbladet, der Cappelen reklamerte med «boka russerne ikke får lese». Nå sitter jeg med denne «boka russerne ikke får lese», og endene, det ene av 30 000 eksemplarer.

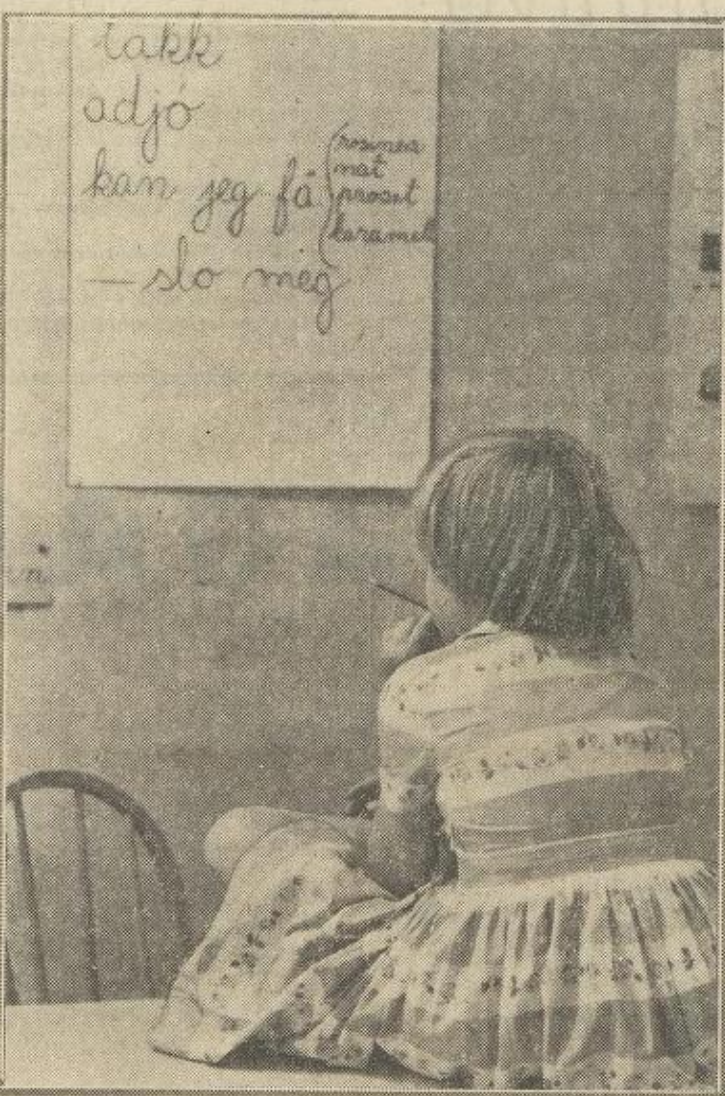
Jeg har lyst til å stille Dem et spørsmål, hr. direktør Groth: Er ikke dette litt underlig - ?

Jeg ville gjerne at De, direktør Groth skulle orientere med et par ord om den reklame-uetterrettetheten Deres forlag er kommet til skade for å begå.

I den russiske utgaven av Griгорij Baklanovs «En fotbredd jord» står følgende opplysninger: Innlevert til setting 7. oktober 1959. Sendt i trykken 6. januar 1960. Når vi så vet at romanen først gikk som føljetong over mai- og juni-nummeret 1959 i tidsskriftet «Novyj Mir» et tidsskrift som utkommer i 90 000 eksemplarer, skulle det vel heller være grunnlag for å si: Boka som russerne får lese - ?

Martin Nag

Kvinneligaen for Fred og Fri-
met har sitt tradisjonelle sommer-
møte på Norsk Folkemuseums re-
staurant, Bygdøy, onsdag 14. juni
klokka 19.30. Ingeniør Diderich
Lund vil fortelle fra India, Ma-
rie Lous Mohr orienterer om
sommerens møter, og alt tyder på
at det kan bli en riktig hyggelig
juniukeid, også for medlemmenes
venner og bekjente.

Evnene er gode nok, men Astrid har stengt seg inne i seg selv med ryggen til verden. Bobbis undervisningsmetode er en av nøklene inn i et lukket sinn.

Av lektor FRIDTJOV BARTH LARSEN

arbeidet. Jeg tror ikke folk flest i landet vårt er oppmerksomme på den sektoren.

Gangen i agitasjonsvirksomheten er slik: En sekretær eller utsending fra Menighetsfakultetets kristelige skolelag kommer til religionslæreren i den høyere skole f. eks. og ber om å få bruke noen av hans timer i de og de klasser for å «snakke om skolefaget». Jeg har hittil sagt «ever så god». Fra 1945 og utover pleide jeg gjerne å presentere agitatorene slik:

«Som dere vel har hørt, har vi 20 grupper av kristelige studentorganisasjoner i landet. Den heter Norske Studenters Kristelige Forbund og knytter seg til Oslo Universitet. Den andre er Kristelig Studetlag under Menighetsfakultetet. Disse har igjen underavdelinger for elever ved de høyere skolene. Dere skal i dag få hilse på en utsending fra Menighetsfakultetets Kristelige Skolelag, pastor N. N.»

Seinere gikk jeg over til å la serverne til kristelige skolelag (som etter hvert ble enerådende) presentere seg selv da det så ut som om introduksjon virket noe bestemmende på enkelte. De skulle få fritt spill, men jeg ville gjerne selv være til stede som ansvarlig religionslærer.

Da opplevde jeg noe som gjorde det ganske sterkt og smertelig innrykk på meg. To teologiske studenter fra Menighetsfakultetet forklarte mine elever om at Bibelen ikke var noen «lærebok i geografi eller biologi» og doserte så mange liberalt teologiske sjiktninger at jeg tenkte ved meg selv: «Hva ville Talleby ha sagt om unge unge!»

Om noen år flyr Hara'd i skolegården på en vanlig folkeskole, og har vel glemt slittet med å forme ordet kjole — hvis Bjørg Herdal får arbeidsmuligheter her i landet.

Talepedagog Bjørg Herdal gir barn med afasi språkets gaver

Kan ingen skaffe husrom, mister vi henne til høsten — og barna står uten mulighet for hjelp. — Venteliste på 30 barn som ikke får sjansen når mulighetene er størst

Av GERD BENNECHE – Foto: Kåre Nymark

Vi har latt oss røre til tårer av miraklet Helen Keller på Oslo nye teater — en dellig, uforglupelig førelse. Men faktisk foregår det liknende mirakler her på berget også. Det foregår bl. a. i en liten leilighet i Kirkeveien der Bjørn Hørdal tar seg av barn med afasi — en lidelse i hjernens tale-sentrer, oppstått ved en eller annen form for skade av hjernen. Nest — setter avner og krefter inn så det syns, for å slite seg til det vi andre så å si får gratis. Kjøper pære, tavle og vindu — hvilet uendelig tålmod for å lære lydene, for å assosiere gjennom munnstilling, armbevegelser, skrifttegn og bilder. Og for en glede hver gang det lykkes!

Lille-Harald i dyp og ensom sømmer over et klaps fra sidekamerater. Utroslig inntil han får meddelelse

De små pasientene hennes har ikke språket gavde. De er ikke som Helen Keller døde og stumme, hos dem er det hjernen som svikter når den skal formidle impulser om ord og lyder. Noen har fått skaden ved fødselen, andre senere – felles for dem er at de sin kvide på tavlå: «Kåre og dum.» Budskapet skal staves, og Kåre ta litt hevñ. En trette kåre ta sin tid, men også den sjørøve som tålmodigheten er et arbeid det er å øve opp språk hukkommelsen i en hjerne som eiler kan bli liggende mer eller mindre brakk.

— Kan disse barna bli he-
friske, snakke som De og jeg, les
normalt og klare seg selv?

— Hvis alt går som det skal kan et slikt barn helbredes fullstendig i løpet av 2—6 år, avhengig av hvor tidlig det kommer under behandling og hvor komplisert skaden er. Ingen kan si tidspunktet for helbredelse med sikkerhet for hånd. En av elevene på de amerikanske skolen jeg fikk midlertidig adgang til, hadde fått en utdannelse har nylig vunnet en konkurranse i veltalenhet! Får jeg fortsette med denne gruppen her skal f. eks. lille Harald gå i klasse med de andre barna.

Vi får være til stede i en «time» Kirkeveien. Seks små — individuelle i høyere grad enn barn minnelig folkeskole fra 2. klasse av, tror jeg.

Men Bjørg Herdal — barna

Det skrives så mange ord for å be om hjelp. Vi kan riste dem av oss. Det er verre å kvitte seg med lille pynteglade Hannes øyne.

versitetsteologer hadde stått fram med slik formastelig ære i min studenttid? Jamen, slipper disse billig både med makten og æren i behold og uten å få antydning til kjetterstempel! Men jeg fortalte ikke noe om dette fromme bedrag verken til studentene eller til mine elever.

Jeg har seinare sloppet MF-traksjonen til så mange en gang i Horten, i Stavanger og i Oslo, og jeg har merket meg når de presententer seg at de ikke nevner ett ord om to skolelag, ikke forteller meg at de er representanter for Menighetsfakultetet, bare skolelaget, som har så hyggelige møter. Ingen må tro at de ikke er glade og har det moro der. De har sommelereir med bål om kvelden. De kan garantere rikt utbytte.

Man skjønner kanskje hvorfor jeg aldri går inn i noe kristelig skolelagsarbeid verken for

Universtetet eller Medisins-
fakultetet.

Jeg er så kommet til det standpunkt at kristelig påvirkning i skolen hører religionens undertrykkelse til. Jeg kan gjerne gå med på å danne kristelig ettermiddagsmøter iblant, men uten noen som helst innblanding av gerving til kamptropper for Universitetet eller Menighetsakademiet. Hva disse to undervisningsanstaltene står for, skjønner gymnasiastene først når de har passert 25-30 års-alderen og fått noen erfaringer bak seg.

Jeg er ikke imot kriste
ig skolelag, men mene
det er galt å gjøre den
il rekrutteringsorga
ner for en bestemt teo
logisk eller kirkeli
fley.

— Fortsettes 7. side —

flest — setter evner og krefter innså det syns, for å slite seg til de vi andre så å si får gratis. Kjølpe, pære, tavle og vindu — hvilket uendelig tålmod for å lære lydene, for å assosiere gjennom munnstilling, armbevegelser, skrifttegn og bilder. Og for en glede hver gang det lykkes!

Lille-Harald i dyp og ensom sonner over et klaps fra sidekamerater. Utrosteelig intill han får medde sin kvide på tavla: «Kåre o dum.» Budskapet skal staves, o Kåre ta litt hevn. En trette kan ta sin tid, men også den gjøre nyttig i det enorme tålmodighet arbeid det er å øve opp språk hukommelsen i en hjerne son eilers kan bli liggende mer eller mindre brakk.

— Kan disse barna bli he
friske, snakke som De og jeg, les
normalt og klare seg selv?

— Hvis alt går som det skal kan et slikt barn helbredes fulstændig i løbet af 2—6 år, avhergig av hvor tidlig det kommer under behandling og hvor kompliceret skaden er. Ingen kan si tidspunktet for helbredelse med sikkerhet på forhånd. En av elevene på den amerikanske skolen jeg fikk midt i utdannelsen har nylig vunnet en konkurranse i veltalenhet! Får jeg fortsette med denne gruppen her skal f. eks. lille Harald gå i en minnelig folkeskole fra 2. klasse av, tror jeg.

Børn Bjørge Herdal — barna Bobbi — er slett ikke sikker på å få fortsettelse. Hun bør vel heller regne med det motsatte, for 1. juli skal hun ut av leiligheten i Kirkeveien — eleren har allerede strukket seg lenger enn hun kunne vente. Trass i alle tenkelige anstrengelser ser hun ingen utvalg med hus til hesten. Da blir det utlandet, og lille Harald, Kåre og de andre i gruppen, og de 30 pøntestliste, de blir uten hjelp. Utlandet vil betale Bobbi en lønns- og leve av, og skaffe henne skikkelig arbeidsforhold. Det gjør ikke vi. Amerikanske damer knyttet til NATO har sløttet med penge. Trygdekassene betaler 8 kroner dagen for hver elev, foreldrene skal betale kr. 8,50 pr. dag — og sammenlagt gir dette et overskudd på 500 kroner måneden for Bjørge Herdal! — Jeg får alltid mat, sier Bobbi som bare tenker på hus.

— Kan disse barn få hjelp annet sted?

— De kan komme inn på Stens spesialskole på Toten for barn med talevansker, men den skolen har lange ventelister. Dessuten er det ofte for seint å begynne opplæringen når barna er 8—9—10 år gamle. Barna burde heller ikke sendes i internat hvis det på noe måte er mulig å ha dem hjemme. Kan behandlingen starte i 4-års alderen kan hjemmet læres til å fortsette den daglige oppveien der vi slutter. Disse barna trenger hjemmet kanakje mer enn andre barn gjør det, og en slik ordning blir også billigere for det offentlige. Men verst er det jo når de ikke kommer inn på skolen på Toten, da lærer de aldri å snakke.

— Er det mange slike barn?
— Hvor mange vet jeg ikke!
Men da jeg kom hjem fra Amerika ville jeg ikke gå tilbake til arbeidet som dodelærerinne fordi jeg var redd for å glemme den metoden jeg hadde lært. Det var ingen institusjon som drev dette arbeidet, så jeg skrev til byens barneleger og spurte om de hadde afasibarn som trengte undervisning. Bare på den ene heivende sen fikk jeg en venteliste på 3 barn, så afasibarna må være ganske mange.

For barnas foreldre kan forholdene bli forvilt, det blir jo dyrt for dem. Venter de til barnet blir 7 år og søker staten, så koster under

NR. 131 — DAGBLADET, 5

Sir Anthony:

Hvorfor lo fru Sunniva?

NAUSTLOFTET i går.

Klokkesen har lenge gått og snakket om at han skulle kjøpe en hest. En hest var et så hyggelig dyr å ha på garden, og for det andre kunne den hjelpe Klokkesen med arbeidet, og for det tredje skulle hestene være så veldig kloke, høytstående dyr både i intelligens og mange karaktertrekk, bl. a. troskap og utholdenhet. Klokkesen trodde at det ville bli et dyr, en medskapning, til nytte og hygge. Når vi spurte Klokkesen hvor han skulle få pengene fra, så sa han at det greide seg nok. En gang måtte han vinne i Pengeolotteriet eller i tipping han også, så mye som han tippet og så mange lodd som han kjøpte. En vakker dag så var nok pengene der, sa Klokkesen.

Gamle-Uri bare flirte. Gamle-Uri hante Klokkesen, både med tippinga, Pengeolotteriet og hesten. Han var grov ofte, og Gamle-Uri er nok så irriterende når han er grov og bruker Romsdals-ironien sin på stakkars mennesker fordi de er dagdrømmere og må ha noe å holde motet oppe med.

Så bar det slik til at jeg skrev et par noveller til et ukeblad i Sverige. Og det var uventede penger, og det var svenske penger. Da tok jeg Klokkesen for meg og snakket hest.

Jeg spurte hva en hest kostet. Han trodde det var ca. tolv hundre kroner for en snill liten fjording. Han hadde snakket med en av Linset-karene og de mente det.

— Da skal vi gjøre en avtale, Klokkesen, sa jeg. — Du skal få låne pengene til hest av meg, men da er betingelsen én eneste: Du skal si til Gamle-Uri og alle folk at du har vunnet 50 000 i tipping eller i Pengeolotteriet eller begge deler. Det er det som heter fra us pia på gammel latin og betyr fromt bedrag, og det er tillatt etter de moralske opprusteringslover og det er tillatt etter Kirkens lære. Så reiser du inn til

visningen ikke en øre. Men selv om de da kommer inn er det som sagt ofte for seint. Det må da være noe galt med en lov som bruker normen for friske unge når det gjelder undervisning av disse barna.

Visst må det være noe galt med loven, og like visst må det være noe galt med hele systemet. Her har USA utdattet en spesialpedagog til oss, en pedagog som de sakkyndige kan fortelle har oppnådd utrolige resultater med sin metode — og så er vi i ferd med å jage henne fra oss. Noen må kunne skaffe henne rom fra Oslo. Kan ikke staten må heste kommunen kunne gi henne plass i en av de gamle sentrumsskolene. Den sum penger som trengs er langt mindre enn det som går med hvis barna ikke blir hjulpet mens det er tid. Bjørg Herdal har tilbud fra Amerika, fra Mexico, Guatemala og Island, og hun drar vel til hesten hvis Norge ikke har bruk for henne. Og lille Harald og Kåre og de 30 på venteliste kan jo ikke si noe.

BRANDENBÜRGER TOR
BERLIN
EN
SÆR-
EGEN
OPPLEVELSE
REISELANDET
TYSKLAND

6

NR. 131 — DAGBLADET, LØRDAG 10. JUNI 1961

Hva om en kvinne søkte

Heller ikke ved andre gangs utlysning har det meldt seg noen søkere til hjelpepreststillingen i Bremanger. Denne stillingen er særlig knyttet til det kirkelige arbeid i Svelgen, og det er meget beklagelig at vi ikke har fått noen til å søke denne stillingen, sier biskop Ragnvald Indrebø til Bergens Tidende.

Kanskje det gikk lettere hvis ikke biskopen og hans krets brukte så mye av sin energi på å følge en enslig kvinnelig prest som har tatt et kall der heller ingen mann hadde meldt seg.

Pengeolotteriet, og det hender no at folk handla hesta enda.

— I veit ikkje I, sa Gamle-Uri. Men nakkå e det.

— Du synes visst allting er rart du, Gamle-Uri, sa jeg.

— Ja, e ikkje ailing rart då, sa Gamle-Uri.

Så gikk jeg ned på Naustloftet, og de andre gikk videre. Jeg hørte dem småprate helt til de kom forbi brua. Da hørte jeg bare elva som også småpratet med seg selv.

Ærfuglen min hadde kommet seg på sjøen med ungene sine, og for med hele flokken etter seg langs landet. Ærfar fulgte etter i ærbodig avstand. Hunnen holdt på å lære ungene å dukke, og de var snare til å ta etter. Jeg satte meg på naustlemmen. Jeg hørte på alle lydene omkring meg, men mest hørte jeg på noen glade stemmer inne i meg selv. Men så begynte jeg å lure på:

— Hvorfor lo fru Sunniva? — en slik rar latter. Hvorfor i all verden lo fru Sunniva?

Noe var det, noe som jeg ikke skjønner. Jeg lurte på det til jeg gikk inn og la meg, men jeg kom ikke noen vei. Det får stå hen.

Men et vers toner ustanselig gjennom sinnet:

Hvad vet vi vel, Børn, om Sti og Vei?

Væver ydmyge, Børn!

Det tar til at syng igjen en Sang,

Jeg stirrer tilveirs mot dens sporløse Gang

og finder den ikke — o nei.

Det skal visst være av Ham-

men et vers toner ustanselig gjennom sinnet:

Hvad vet vi vel, Børn, om Sti og Vei?

Væver ydmyge, Børn!

Det tar til at syng igjen en Sang,

Jeg stirrer tilveirs mot dens sporløse Gang

og finder den ikke — o nei.

Det skal visst være av Ham-

ODD HØLAAS:

MÅGANE

En kone fra Lister fortalte meg en gang i Brooklyn at hun hadde ligget på en fødestue derover og lenget grusomt hjem.

De nyfødte lå i rommet ved siden av. Når jeg lå og dormet, sa hun, var det akkurat som å høre mågane hjemme på Lister.

Her er det, hun lenget hjem etter. Her er bris fra sjøen, en mild viert i gardinene, junisoll henover et blått guiv. Men mellom måkeskrikene ute i bukta hører jeg gjøken gale ute på en av holmene.

Tidlig i vår syntes jeg det var synd at det var så lite sjøfugl her ute. Men den bekymringen kunne jeg ha spart meg.

Forleden var jeg ute etter seien, som nå begynner å stime og balle (eng. boil = koke, vi kaller det så her på Sørlandet) mellom havskjærene. Det var en fin, blank kveld og heiene innover land fikk rosotonen av den synkende sol. Men utover sjøen lå måkene i tusenvis som blomsterflak og duvet i dønningene. Av og til skar seistimen opp i vannet, sprøtt som laks, det kakte av fisk, sjøen svartnet av fisk, og da vi kjørte inn i stimen bruste straks tusenvis av måkevinger over hodene på oss. Nisene rullet etter, den ene etter den andre, det var som selve sjøormen ringlet oss inn.

Seien dukket igjen, og måkene

la seg på vannet og ventet til neste gang. Der lå de i store, urolige flokker, flyttet seg, lettet og speidet etter nye stim. Men inn i den urolig vimsete flokken av sjøfugl jaget en ensom røver, — tyvjoen, kystens fineste flyger. Med rolig målbevisst energi drev den sorte jeger sin jakt inn i havets verdige hønsegård. Valgte seg et enkelt offer, presset og drev henne ovenfra, nedentru og fra sidene.

Vel kan en undre seg over det merkelige fenomenet at måkene aldri terner mot hverandre når de stimer i lufta som fisken i sjøen. De glir om hverandre, de svever opp og ned, omkring hverandre, inn og ut tilsynelatende i en mølge av vinger, men de kolliderer aldri. Det er som de eier en varslende radar helt ute i vingespissene. Tross det, var det en påfallende forskjell på manøverdyktighet mellom den skarpsvingede tyvjoen og måka. Han var som en sigd som snittet luftslagene omkring henne, der hun måtte ha plass for sine svære vinger. Og så skjedde det som var meningen! Utmattet og livende redd gulpet hun måkeinnholdet opp. Raskt snappet inn i stimen bruste straks tusenvis av måkevinger over hodene på oss. Nisene rullet etter, den ene etter den andre, det var som selve sjøormen ringlet oss inn.

Seien dukket igjen, og måkene

la seg på vannet og ventet til neste gang. Der lå de i store, urolige flokker, flyttet seg, lettet og speidet etter nye stim. Men inn i den urolig vimsete flokken av sjøfugl jaget en ensom røver, — tyvjoen, kystens fineste flyger. Med rolig målbevisst energi drev den sorte jeger sin jakt inn i havets verdige hønsegård. Valgte seg et enkelt offer, presset og drev henne ovenfra, nedentru og fra sidene.

Vel kan en undre seg over det merkelige fenomenet at måkene aldri terner mot hverandre når de stimer i lufta som fisken i sjøen. De glir om hverandre, de svever opp og ned, omkring hverandre, inn og ut tilsynelatende i en mølge av vinger, men de kolliderer aldri. Det er som de eier en varslende radar helt ute i vingespissene. Tross det, var det en påfallende forskjell på manøverdyktighet mellom den skarpsvingede tyvjoen og måka. Han var som en sigd som snittet luftslagene omkring henne, der hun måtte ha plass for sine svære vinger. Og så skjedde det som var meningen! Utmattet og livende redd gulpet hun måkeinnholdet opp. Raskt snappet inn i stimen bruste straks tusenvis av måkevinger over hodene på oss. Nisene rullet etter, den ene etter den andre, det var som selve sjøormen ringlet oss inn.

Seien dukket igjen, og måkene

la seg på vannet og ventet til neste gang. Der lå de i store, urolige flokker, flyttet seg, lettet og speidet etter nye stim. Men inn i den urolig vimsete flokken av sjøfugl jaget en ensom røver, — tyvjoen, kystens fineste flyger. Med rolig målbevisst energi drev den sorte jeger sin jakt inn i havets verdige hønsegård. Valgte seg et enkelt offer, presset og drev henne ovenfra, nedentru og fra sidene.

Vel kan en undre seg over det merkelige fenomenet at måkene aldri terner mot hverandre når de stimer i lufta som fisken i sjøen. De glir om hverandre, de svever opp og ned, omkring hverandre, inn og ut tilsynelatende i en mølge av vinger, men de kolliderer aldri. Det er som de eier en varslende radar helt ute i vingespissene. Tross det, var det en påfallende forskjell på manøverdyktighet mellom den skarpsvingede tyvjoen og måka. Han var som en sigd som snittet luftslagene omkring henne, der hun måtte ha plass for sine svære vinger. Og så skjedde det som var meningen! Utmattet og livende redd gulpet hun måkeinnholdet opp. Raskt snappet inn i stimen bruste straks tusenvis av måkevinger over hodene på oss. Nisene rullet etter, den ene etter den andre, det var som selve sjøormen ringlet oss inn.

Seien dukket igjen, og måkene

la seg på vannet og ventet til neste gang. Der lå de i store, urolige flokker, flyttet seg, lettet og speidet etter nye stim. Men inn i den urolig vimsete flokken av sjøfugl jaget en ensom røver, — tyvjoen, kystens fineste flyger. Med rolig målbevisst energi drev den sorte jeger sin jakt inn i havets verdige hønsegård. Valgte seg et enkelt offer, presset og drev henne ovenfra, nedentru og fra sidene.

Finn Bjørnseth:

Under kikajontreet

«Da så Herren: — Du ynkes over kikajontreet, som du ikke har hatt møye med og ikke oppelsket, som ble til på en natt og forgikk på en natt, og jeg skulle ikke ynkes over Ninive, den store stad, hvor det er mer enn tolv ganger ti tusen mennesker som ikke kjenner forskjell mellom høyre og venstre, og en mengde dyr!» (Jonas bok, IV k. 10—11 v.)

Jeg hadde rett, en jernpil dreier beviset inn mellom ribbene til hjertets monotone dacapo: — Jeg hadde rett, de andre urett, rett rett urett rett . . .

Ta meg bort fra den brennende vind, ta meg bort fra ørkenen, ta meg tilbake i skyggen av det sønderknuste hjertet, Herre, ta min rettferdighets glitrende smykke, gi meg en knust diamant i brystet for denne sang er uutholdelig og ondere enn alle onde anslag mot mitt liv.

sund sist søndag. Egentlig er ruta en fiskeskøyte, men hun er staset opp til rutebåt. Yttermere var det første søndag i juni, og med flagget vittende akter dunket hun sommeren inn, så økkoet smalt mellom holmene. Det var en morkelig morgen, ruta var fjong og fin, og småbølgens lysringende kniplinger danset under hennes brede mage. Vi dunket og smalt i morgenstilhaeten, men skremte ikke de hvitgnistrende prikker av møker som lå på reir mellom grøstenein. På et par holmer er malt «Fredet» med store silende bokstaver, og her var prikkene flest.

Dette var også kirkebåt, og ved siden av meg satt en venninne fra øya i sin fineste stas. Hun var som ruta, vinterens strid var strøket av henne, og de små strandnelliker og fjærebomster som viftet i junibrisen bortover holmene var for intet å regne mot hennes sommerlige pragt.

Det begynte fredelig. Snart er møkeungene klekket ut, sa jeg, og snart står de der stivbeinte, gammelmodige, grå og pjuskete i fjærene. Som unge har de alderens verdighet, men når de blir eldre er det som alderen stryker av dem, de blir unge og levende! Herregud, tenk om det var slik med oss, sa jeg. Tenk om vi hadde alderen bak oss og stevnet mot ungdommen!

— Å veid ikke. Å lier ikke mågane. De skulle drebest alle sammen! sa hun. Hun mørknet i blikket og det var som ruta plutselig smalt uheldsvangert mellom holmene.

— Men kjære Dem?

— Å sko si Dere det, sa hun. — Vi var på holmene her om høsten. Derude lå ærfuglen på reir. Ho hadde sikkert et sneis med de nydeligste små nøster av unger. Så ser æ si svære måge komme lige ner på reiret og sluge en av ungene heil og levandes. Å blei så forterande at æ to alle de mågeeggane æ kunne finne og sendte de i fjellveggen. Å sko si Dere en ting: Måge e ikke noen pen fugl!

Hyggelig nyhet for alle som bruker briller!

De som anvender briller har hittil hatt det besværlig i skarpt sollys med alle skarpe, sjenerende refleksjoner. De er jo ikke hjulpet med vanlige solbriller. Nå er det kommet en hyggelig nyhet for Dem: Polariserende Polaroid forhengere.

Polaroid solbriller filtrerer lyset uten å formørke synsfeltet. Alle reflekterende lysstråler forsvinner. Bare det blanke, blendfrie bildet når øyet, og man ser alt i sine rette farger. Polaroid solbriller finnes hos Deres optiker, fagmannen for bedre syn.

Polaroid solbriller finnes i mange elegante dame- og herremodeller. Og den som bruker briller kan anvende Polaroid forhengere. Fjærlig, kledd og enkle å montere.

POLAROID solbriller

Best under the sun!

SLIK FILTERES LYSET

De sjenerende refleksjonene består av epolarisert lys. Polaroid solbriller fanger opp slike stråler, men slipper igjennom det klare, blendfrie bildet. Med Polaroid solbriller ser man derfor alle ting tydelig, i riktige farger.

☞ og POLAROID er innregistrerte varemerker for Polaroid Corporation, Cambridge, Mass., U. S. A.

Drammens Stranger -

— Fortsatt fra s. 5. —

pukkverk som er en fin forretning, så faktisk har sprengningen betalt seg selv.

Men her føler vi oss befoyd til å stoppe Aass i hans stillfarende panegyrikk, og slå ham litt kaldt vann (ølet har vi allerede drukket opp) i blodet!

— Men det er vel ingen øy i Norge som har en slik trøstesløs innkjørsel, og Drammen plers synes oss alltid preget av en gudsførlatt atmosfære av filistres kjedsommelighet?

— Ja, jo, bebyggelsen er kanskje kjedelig, men vi kan jo heller ikke rive alle de gamle husene. Vinje var for øvrig heller ikke noe særlig begeistret for Drammen, — han kalte den Langestrand, og karakteriserte den som en lang og kjedelig by. Innkjørselen er ikke særlig spennende, det må medgis, det snevrer seg trangt inn i Drammensdalen, men når vi i framtida får bru over til Holmen med direkte tilknytning til den sørlandske hovedvei, vil jo folk ikke behøve å kjøre innom Drammen. Og så kan vi få tid og anledning til utbedring av innkjørselsmulighetene hit til byen, — det er prospektet en ny vei gjennom Lier slik at vi kan slippe de forferdelige Lierbakkene, og mye taler for at det ikke vil vare lenge for det bare vil ta en halv time å «bile inn til Oslo.

Kjædelig og stygg, Drammen? Ta Dem en tur opp langs Toppenhaugen og se på villastrikket der, med de velstelte nydelige husene, i solskinn og blomsterkravl. Kjør opp Spirallen og stå på Skansen og se utover byen og omegnen, med Drammenselva som en grønngyllen spillgate i sommerdagen. Et svinlende utsyn over velstand, skjønnhet og industri, vi har over 500 industribedrifter i Drammen og den nære omegn. Og bare vent til vi får ferdig restauranten på toppen av Skansen, så skal De se: nå har vi stablet opp et par riktig stygge små brakker, kiosker nærmest, vi er redd provisorier. Paviljongen som ble satt opp i Parken i forbindelse med utstillingen 1873, ble ikke revet for i fjor. Vi skal ikke ha noen gjentagelse av forholdet, nei, bare vent.

— Et sidesprang: Hva består egentlig det storartede i ved å være fra Drammen, — Knut Tvedt f. eks., er jo hysterisk oppvakt av å være født der?

— Jeg tror Drammen representerer et spesielt hyggelig ungdomsmiljø, — tenk bare på Skansen, tenk på den fine tilknytning til sjøen, tenk på det vidunderlige oppland. Tenk på laksetrapene til Krøderen og Tyrifjorden, på Drammenslaksen som beklageligvis blir stadig mer sjelden etter som industrien har forpestet vannet og ødelagt gyteplassene. Men like bak Sturlahytta, innpå Skansen, har vi et sted som heter Wigwan, der kommer folk og murer opp friluftspels, eller de skjærer til benker eller stoler, hver gang en kommer dit opp er noe nytt skjedd.

Og så har vi Klubben da, med nyttårsfestene spesielt . . .

— Jens Gundersen er heller aldri kommet over at han er fra Drammen?

— Vi har andre kjente drammenere rundt omkring i nærvende oppgaver landet over, Ludvik Braathen og Jørgen Lorentzen, Hjalmar Johnsen og Olaf Ildahl, — Drammen var jo også den første by Wildenvey kom til, Kal Fjell kommer nesten fra Drammen, så er jo Sigurd Christiansens navn knyttet til byen. Jo, vi har mye å være stolt av. Og gamle konsul Thorleif Bacha da, tenk på hva han har betydd for galopp-sporten, det er så mangt ved denne byen, — derfor får vi aldri helvemmet oss til å rive de stygge Drammenstærner. De inngår i byens bilde, — de er et slags symbol som alle drammenere husker.

— Jubileumssønske for byen?

— At Drammen også kunne bli et utdannelsestentrum og få et studentmiljø, her er jo fine muligheter for arbeidsro, og så med Oslo like ved. Morø ville det også være om vårt praktfulle lille teater kunne bli en scene for Nasjonalteatret. Og så vil jeg ønske fint og varmt vær under hele utstillingen.

— Så folk drikker mye øl?

— Det også, smiler Aass, eller Golden Power, den lages også i distriktet. Eller for øvrig hva De vil, vi er storslatiske her i Drammen, vidtsynete, vi har ikke engang noe Oslo-kompleks her i byen, vi er lokalpatriotiske internasjonallister. Jeg sier det alltid slik: det nytter ikke å reise hele verden rundt med en geitost i kofferten.

— Selv om den skulle være fra Buskerud, og lystet av Knut Tvedt?

— Ikke noe ondt om ham, han er super-drammenner og den som har hovederen for at byen på Utstillingens Uflytterdag får overrakt et praktfullt klokkespill.

— Og melodiene, — pauselig